

Analys av populism

Martin Gelins och **Erik Åsards** bok om högerpopulismens återkomst i Europa och USA är en klagande konkret rapport. *I Hotet mot demokratin* visar de hur Polen, Ungern och USA använder en likartad strategi. **Kazynski, Orban** och **Trump** avskyr liberalism. De vädjar till folks mest primitiva fördomar och tankar: De andra, invandrarna, homosexuella, vegetarianer, feminister, cyklister och de som bara använder förnybar energi är hoten mot det äkta samhället. Motsatsen till det som är värt att värna: Nationen, den kristna religionen, familjen och en traditionell livsstil.

I Polen och Ungern har man konsekvent arbetat för att förändra konstitutionen, lagstiftningen och dess tillämpning. Tillsättningen av domare har blivit politisk. I Polen har pensionsåldern för domare sänkts från 70 år till 62 vilket medförde att en stor del av domarkåren tvångspensionerades.

Generellt har medierna blivit regeringsorgan genom sändningsförbud och subventionering av bolag som ägs av vänner till regeringscheferna. Inom kulturen har misshagliga chefer ersatts av regeringstroga.

I USA har Trump ofta bytt ut chefer och ersatt dem med personer som är direkt negativa till de verksamheter de skall leda. Några exempel: En av de mest uttalat främlingsfientliga republikanerna blev chef för invandringsmyndigheten. **Rick Perry** som i sina försök att bli presidentkandidat gav löftet att lägga ner USA:s energimyndighet blev chef för den. Senare har han utsetts till justitieminister. Och då sagt att Trump är utsedd av Gud.

Boken är i hög grad aktuell även i Sverige där vi ser hur parti efter parti ansluter sig till Sverigedemokraternas retorik och politik.

I en annan aktuell analys, *Ljuset som försvann*, av Ivan

Krastev och **Stephen Holmes** är en bärande tanke att imitation har spelat en avgörande roll för världsutvecklingen. Efter murens fall imiterade de centraleuropeiska länderna västs liberalism och kapitalism. Men att vara en kopia, som alltid är sämre än originalet, känns inte bra. I synnerhet när originalet är mästrande. I stället vänder sig folket och dess populistiska ledare mot originalet och bygger upp sin makt på nationella och antivästliga värden.

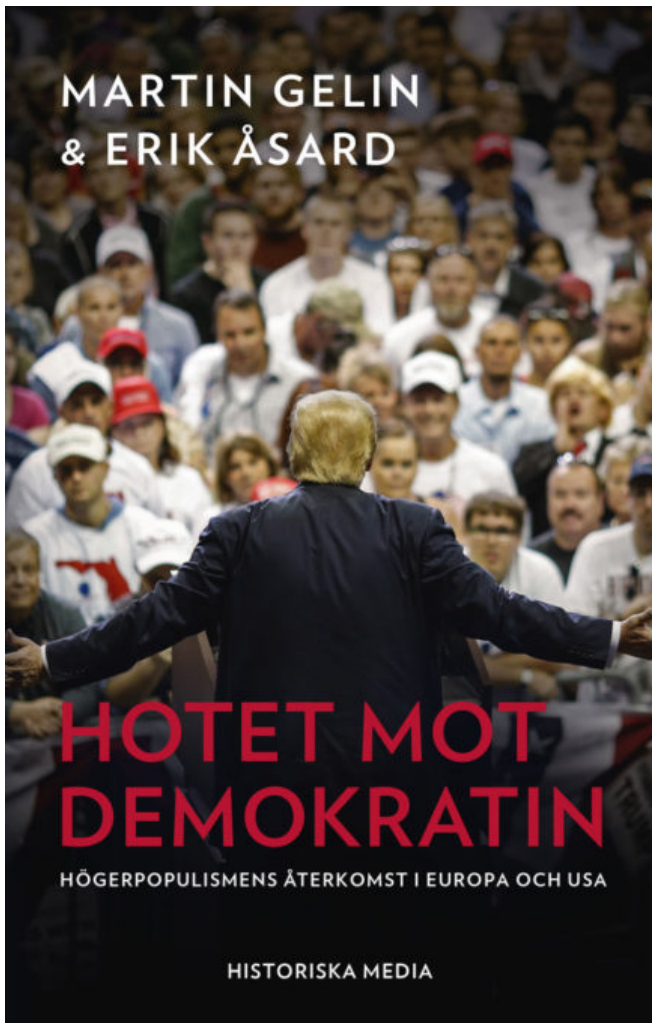
Ryssland har bara låtsats imitera väst när det gäller demokrati, fria val och mänskliga rättigheter. Däremot imiterar man USA:s utrikespolitik och visar genom annekteringen av Krim att man är lika god kålsupare som USA i till exempel Granada, Chile, Nicaragua, Irak och Afghanistan.

Analysen av Trump går ut på att visa att han är helt likgiltig för moraliska principer. Det allt överskuggande är att var en vinnare. Om det sker med lögner och fake news spelar ingen roll. Hans anhängare behöver inte alls tro på vad han, bara de är lojala.

Som motvikt beskrivs Kina. **Xiaoping** har frångått alla försök att påtvinga andra länder sin marxistiska ideologi. I stället använder Kina handel och ekonomiska påtryckningar för att skapa sig makt över världen.

Krastev är känd för sin klarsynta analys av Europas utveckling och sannolika sönderfall i Efter Europa från 2018. Tillsammans med Holmes ger han oss nu en rad idéer om en hotfull framtid. Förvisso inte invändningsfria men mycket stimulerande.

Text: Jan Molin

Hotet mot demokratin

Högerpopulismens återkomst i Europa och USA

Martin Gelin & Erik Åsard

Historiska media

Ivan Krastev & Stephen Holmes

Ljuset som försvann

En vidräkning med imitationens epok

Ljuset som försvann

En vidräkning med imitationens epok

Ivan Krastev & Stephen Holmes

Daidalos